

Таблиця 1 – Динаміка живої маси телиць

Вік, міс.	Порода, порідність	$V_{\pm m}$	δ	Cv	<i>lim</i>
При народженні	чс, чп	24,85±0,32	2,39	9,65	20-28
	1/2чсх1/2чрг	27,82±0,44	4,33	15,59	20-36
1	чс, чп	41,21±0,59	4,42	10,72	35-51
	1/2чсх1/2чрг	52,21±0,68	6,67	12,78	33-66
3	чс, чп	79,89±0,84	6,30	7,88	63-87
	1/2чсх1/2чрг	98,32±1,42	13,75	13,98	65-122
6	чс, чп	261,29±2,34	17,42	6,60	226-309
	1/2чсх1/2чрг	183,24±1,58	15,37	8,38	148-217
12	чс, чп	261,29±2,34	17,42	6,60	226-309
	1/2чсх1/2чрг	291,02±1,87	18,23	6,24	248-330

УДК 636.4.084.1

**КОМПОНЕНТИ ФЕНОТИПІЧНОЇ МІНЛИВОСТІ
РЕПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНЕЙ ПЕРСПЕКТИВНОГО
ГЕНОФОНДУ ПРИ ЛІНІЙНОМУ РОЗВЕДЕННІ І ГІБРИДИЗАЦІЇ**

**В.І.ЯРЕМЕНКО, В.П.КОВАЛЕНКО – доктори с.-г. наук,
професори, Херсонський ДАУ**

В останні роки в Україні створено перспективний генофонд свиней універсального та м'ясного напрямку продуктивності, що дозволяє ефективно здійснювати регіональні програми виробництва свинини з використанням промислового схрещування і лінійно-породної гібридизації.

Проте не достатньо вивчені закономірності проявлення комбінаційних здатностей порід м'ясного типу з універсальними породами по рівню відтворювальних якостей, що повинно служити теоретичною основою селекції ліній і порід по сполученню та відпрацюванню структури кросу. Виходячи з цього завданням дослідів є вивчення генетичних передумов реалізації генетичного потенціалу порід свиней різного напрямку продуктивності за репродуктивними ознаками.

Досліди проведені в радгоспі-комбінаті "Нивотрудовський" Апостолівського району Дніпропетровської області на свинях чотирьох порід і їхніх сполученнях за схемою неповного діаллельного схрещування.

Вивчені репродуктивні якості свиноматок вихідних порід на протязі трьох генерацій по показникам багатоплідності маток (гол.), великоплідності поросят (кг), молочності маток (кг), ваги гнізда при відлученні в 28-денному віці (кг).

Вивчення взаємодії "генотип x середовище" проведено за схемою двофакторного дисперсійного аналізу.

Ефект гетерозиса при схрещуванні порід оцінювали за методикою Ю.К.Свечіна, при цьому виявляли індекси справжнього, зоотехнічного і гипотетичного гетерозису.

Встановлена визначна гипотипічна диференціація порід по величині багатоплідності маток і масі поросят при відлученні. Так по всім вивченим генераціям, встановлена явна перевага маток великої білої породи по багатоплідності (10,3...10,7). В той же час самі низькі показники по багатоплідності характерні для породи дюрок (8,9...9,0 гол.) Також встановлено істотні переваги цієї породи по великоплідності поросят та масі одного поросля де відлучення в 26-денному віці.

Породи ландрас та полтавська м'ясна не мали суттєвих відзнак по вивченим показникам відтворювальних якостей. В той же час по молочності маток встановлено перевагу свиней полтавської м'ясної породи (43,6-44,62 кг). Аналіз показників збереженості поросят до відлучення вказав на декілька знижені показники, отримані для свиней породи дюрок (78,4...82,0%).

В той же час свиноматки великої білої породи мали збереженість на рівні 85,07-85,32%, що суттєво перевищувало такі породи як ландрас і полтавська м'ясна.

Проведеними дослідями встановлено, що найбільш високе багатопліддя одержано по варіантах схрещування ВБ x Л (10,5 гол.), ВБ x Д (10,3 гол.) Більш високі показники молочності одержані від сполучення ВБ x ПМ-1 і Л x ПМ (відповідно 44,0 і 44,78 кг). Найбільш високі показники живої маси поросят до відлучення одержані при використанні як батьківської породи хряків полтавської м'ясної.

Найбільш високі показники живої маси поросят до відлучення отримані в поєднанні Д x ВБ (7,05 кг).

В цілому отримані результати вказують, що на відміну від традиційних вимог породи, що розглядаються, репродуктивні якості мають вищу питому вагу адаптивних факторів, що може бути пояснено їх чіткою спеціалізацією, що до рівня відтворювальних якостей. Це вказує на те, що вивчаємий генофонд свиней недостатньо відселекціонований на загальну та специфічну комбінаційну здатність при схрещуванні і гібридизації. Проведений аналіз комбінаційної здатності показав, що вагомих вплив на виявлення комбіна-

ційної здатності виявляють варіанси специфічної комбінаційної здатності (доля впливу достовірна). Доля впливу компонентів комбінаційної здатності була вагома для всіх вивчаємих признаков відтворювальних якостей.

На заключному етапі проведена оцінка ефектів загальної і специфічної комбінаційної здатності схрещуємих порід по репродуктивним якостям. З вагомим ефектів слід вказати на високе значення ОКС щодо багатоплідності для породи ландрас (0,19) і дюрок (20,22). Проте ефект ОКС був значно вищий – 0,6275 по багатоплідності (ЛН х КБ), 0,88 кг по молочності маток КБ х Д та 1.100 кг по середній масі і порося для поєднання ПМ х ЛН.

Таким чином, проведені досліді дозволили встановити, що сучасний генофонд свиней, що розводиться на Україні має високий потенціал репродуктивних якостей свиней, при цьому по окремим ознакам не встановлено суттєвого впливу "генотип х середовище", що вказує на перспективний прийом селекції, на підвищення рівня відтворювальних якостей свиней.

УДК 636.4.082.26

ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ ПРИ БАГАТОПОРІДНОМУ СХРЕЩУВАННІ В УМОВАХ 108-ТИС. СВИНОКОМПЛЕКСУ "НИВОТРУДОВСЬКИЙ" ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

***В.І. ЯРЕМЕНКО – д.с.-г.н., професор,
Н.Л.ПЕЛИХ – к.с.-г.н, Хесонський ДАУ***

Нами були проведені схрещування трьохпородних свиноматок українська степова ряба х дюрок х ландрас з кнурами великої білої породи, а також зворотне схрещування свиноматок великої білої породи з трьохпородними кнурами української степової рябої х дюрок х ландрас.

За відтворювальними якостями суттєвої різниці не встановлено, показники знаходились на рівні технологічних стандартів для промислових комплексів.

Відгодівельні якості були кращими при зворотному схрещуванні: середньодобові прирости складали 731,4 г. що вище на 6 г; від досягнення живої маси 100 кг складав 178 днів, або на 14 днів менше; витрати кормів – 3,38 корм. од., тоді як в першій групі 3,81 корм. од., або менше на 0,43 корм. од. по відношенню до першої групи.